

Proje No	TAGEM/GY/08/03/01/136
Proje Başlığı	KARMA YEMLERE ET-KEMİK UNU ve MİDYE KABUĞU UNU KATILMASI ile ETERİK YAĞ KARIŞIMI İLAVESİNİN TÜY DÖKTÜRÜLEN YUMURTACI TAVUKLARDA PERFORMANS ve YUMURTA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ
Projeyi Yürüten Kuruluş	İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Abdullah Uğur ÇATLI
Yardımcı Araştırmacılar	Doç. Dr. Mehmet BOZKURT, Kamil KÜÇÜKYILMAZ, Mustafa ÇINAR, Erol BİNTAŞ Dr. Fethiye ÇÖVEN, Hüseyin ATİK, Alper YILMAZER
Başlama ve Bitiş Tarihleri	Ocak 2009 - Aralık 2011
Özet	
<p>Kalsiyumca zengin birer hayvansal yan ürün olan et-kemik unu (EKU) ve midye kabuğu unu (MKU) tamamlayıcı kalsiyum kaynağı olarak yumurtacı tavuk yemlerine katılan kireç taşından kısmen ikame edilmek suretiyle tek başına ve karıştırılarak yeme katılmışlardır. Aynı zamanda bir esansiyel yağ karışımı da (EYK) yem katkı maddesi olarak yeme ilave edilmiştir. Böylece 2x4 faktöriyel deneme düzeninde bir deneme kurularak farklı yem kalsiyum kaynaklarının ve esansiyel yağ karışımının yaşlı yumurtacı tavukların verim performansı, yumurta iç ve dış kalitesi ile bazı serum ve kemik özellikleri üzerine etkileri araştırılmıştır. Yeme MKU katılması yumurta verimi ve yumurta kitlesinde artışa yol açarken yumurta kalitesi ile ilgili özelliklerin büyük çoğunluğunun EKU muamelesinden olumlu yönde etkilendiği belirlenmiştir. Bununla birlikte EKU' nun MKU ile birlikte kombine edilerek yeme karıştırılması yumurta verim performansı ile yumurta kalitesi üzerine eklemeli bir avantaj sağlamamıştır. Yeme EKU veya MKU ilavesinin yumurtacı tavukların performansı ile yumurta kalitesini iyileştirici etkilerine karşılık yeme EYK katılmasının olumsuz yönde etkileri saptanmıştır. Elde edilen tüm bu sonuçlar EKU ve MKU' nun her ikisinin de tamamlayıcı kalsiyum kaynağı yem hammaddesi olarak kireç taşının yerine kısmen ikame edilerek kullanılabileceğini, böyle bir uygulamanın yumurta veriminde ve kalitesinde iyileşmeyi destekleyebileceğini göstermiştir. Bu sonuçlar aynı zamanda yaz aylarındaki sıcak havanın olumsuz koşullarında yeme EKU ve özellikle MKU ilavesinin yumurtacı tavukların azalan yem tüketimlerinin teşvik edilmesi açısından yararlı bir besleme stratejisi olduğunu ortaya koymuştur.</p>	
<p>Anahtar kelimeler: Bor, bor düzeyi, yem Ca - P düzeyi, etlik piliç, performans, serum, tibia, dışkı, kül ve mineral düzeyi</p>	
<p>Anahtar kelimeler: Yumurtacı tavuk, tüy dökümü, et-kemik unu, midye kabuğu unu, esansiyel yağ karışımı, performans, yumurta kalitesi, kan serum ve kemik parametreleri, <i>Salmonella</i></p>	